

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ต่อ ทบวงมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2536 โดยมุ่งหวังที่จะผลิตแพทย์สูงองค์ประกอบด้วย แพทย์แผนไทยที่จะใช้ทรัพยากร่วมกับโรงพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุขในจังหวัด พิษณุโลกและจังหวัดภาคเหนือตอนล่างรวม 9 จังหวัด (พิษณุโลก นครสวรรค์ ตาก กำแพงเพชร สุโขทัย อุทัยธานี พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุดรธานี) และจังหวัดพะเยา ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2537 ให้มีการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร หลังจากนั้น มหาวิทยาลัยนเรศวร สามารถเปิดรับนิสิตแพทย์ ตั้งแต่ปี การศึกษา 2538 เป็นต้นมา โดยหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับการรับรองจากแพทยสภา เมื่อ พ.ศ. 2539

หลังจากได้รับการรับรองหลักสูตรจากแพทยสภาแล้ว คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยมหาวิทยาลัยนเรศวรรับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนชั้นปรีคลินิก (โดยระดับชั้นปีที่ 1 เรียนวิชาศึกษาทั่วไปร่วมกับนิสิตคณะอื่นๆ และระดับชั้นปีที่ 2 – 3 เรียนวิชาพื้นฐานทางการแพทย์ที่จัดการเรียนการสอน โดยคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์) สำหรับชั้นคลินิกใช้โรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุขเป็นสถานที่สอนชั้นคลินิก คือ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ซึ่งมีการลงนามความร่วมมือการผลิตแพทย์ระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและมหาวิทยาลัยนเรศวร เมื่อ พ.ศ. 2537

ในปี พ.ศ. 2537 คณะรัฐมนตรี ยังมีมติเห็นชอบให้กระทรวงสาธารณสุขร่วมมือกับ ทบวงมหาวิทยาลัยจัดทำ “โครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท” ขึ้น โดยเริ่มนิรับนิสิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 เป็นต้นมา (ปีการศึกษา 2538 รับนิสิตแพทย์จำนวน 34 คน และปีการศึกษา 2539 รับนิสิตแพทย์จำนวน 28 คน) และเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ในปี พ.ศ. 2540 กระทรวงสาธารณสุขจึงจัดตั้ง “สำนักงานบริหารโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท” เพื่อรับผิดชอบโครงการดังกล่าว สำนักงานนี้มีฐานะเทียบเท่ากอง ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ใช้ชื่อย่อว่า สนบพช. มีเป้าหมายผลิตแพทย์เพื่อชาวชนบท จำนวน 3,000 คน ในระหว่างปี 2538 – 2549

มหาวิทยาลัยเรศวร ได้ดำเนินการผลิตแพทย์ตามโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบทในปีการศึกษา 2540 รับนิสิตแพทย์โดยร่วมผลิตกับโรงพยาบาลพุทธชินราช พิชณ์โลก จำนวน 61 คน และต่อมาในปีการศึกษา 2542 ได้ขยายการเรียนการสอนขึ้นคลินิกโดยร่วมผลิตกับโรงพยาบาลศูนย์อุตรดิตถ์ และเพิ่มจำนวนการรับนิสิตแพทย์อีก 30 คน ซึ่งเป็นประเภทโควตาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรับผู้สอบคัดเลือกผ่านทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รวมเป็นผลิตปีละประมาณ 90 คน ตั้งแต่ ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นมา

เหตุผลที่ต้องดำเนินการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท ระหว่างมหาวิทยาลัยเรศวร กับกระทรวงสาธารณสุข เนื่องจาก

1. เป็นไปตามโครงการขยายการผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท ของโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 ภายใต้การทำกับขั้นตอนบริหารโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท (สบพช.) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540

2. เพื่อตอบสนองความต้องการเพิ่มการผลิตแพทย์และการกระจายแพทย์ของประเทศไทย ด้วยแนวคิดที่ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่คนในพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง และบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้กลับไปทำงานตามภูมิลำเนาเดิม

3. เพื่อประโยชน์สูงสุดของการใช้ทรัพยากร่วมกัน และเกิดการพัฒนาในทุกภาคส่วน ตามโครงการความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยเรศวรกับกระทรวงสาธารณสุข

ในปีการศึกษา 2546 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร เปิดรับนิสิตแพทย์รับเข้าแบบจบปริญญาตรี จำนวน 30 คน โดยรับจากบุคลากรสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อให้โอกาสผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาแพทยศาสตร์หรือสาขาวิชาศาสตร์สุขภาพ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการสาธารณสุข เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีระยะเวลาเรียน 5 ปี (เทียบอนุหน่วยกิตในชั้นปีที่ 1) และศึกษาตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต เมื่อจบกับนิสิตแพทย์ปกติทุกประการ และจะขยายการรับนิสิตแพทย์เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นของการผลิตแพทย์เพิ่มให้กับประเทศไทย นิสิตแพทย์ที่รับเข้าแบบจบปริญญาตรี เรียนชั้นคลินิก ณ โรงพยาบาลพร่ โรงพยาบาลพิจิตร และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช

ในปีการศึกษา 2547 คณะแพทยศาสตร์ เปิดรับนิสิตประจำห้องพิเศษ จากการสอบคัดเลือกจากส่วนกลาง จำนวน 57 คน โดยนิสิตต้องเรียนชั้นคลินิก ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเรศวร และโรงพยาบาลเชียงรายปะชานุเคราะห์

ตาราง 1 จำนวนการรับนิสิตแพทย์เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ตามโครงการร่วมผลิตแพทย์เพิ่มเพื่อชาวชนบท จำแนกตามประเภทการรับเข้าศึกษา

ปี กศ.	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
โครงการภาคเหนือ												
ศอนล่างและ จ.พะเยา	34	28	61	61	58	52	59	58	60	60	60	60
โครงการภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ						30	30	30	30	27	30	30
รับเข้าแบบ จบปริญญาตรี									29	33	25	-
รับรับตรงพิเศษ									57	59	37	

การที่คณะแพทยศาสตร์ขยายการรับนิสิตแพทย์ที่เพิ่มขึ้นนี้ จำเป็นต้องมีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการผลิตบัณฑิตแพทย์ เพื่อให้บัณฑิตแพทย์ที่จบการศึกษามีความรู้ ความสามารถเพียงพอและมีมาตรฐาน ก่อนที่จะออกใบใบประกาศนียกราฟ์สังคม ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ได้จัดให้มีการสอบประเมินความรู้เพื่อให้นิสิตที่จบการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ของแพทยสภา โดยจัดให้มีการสอบประเมินความรู้ 3 ขั้นตอน เช่นเดียวกับการสอบ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ อีก 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดการสอบประเมินความรู้ขั้นคลินิก โดยเริ่มจัดให้มีการสอบขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นภาคทฤษฎีจัดสอบ เมื่อนิสิตเรียนจบในชั้นปีที่ 5 และขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นภาคปฏิบัติจัดสอบเมื่อนิสิตเรียนจบในชั้นปีที่ 6 (สำหรับการสอบในชั้นปีที่ 6 นั้น โรงพยาบาลซึ่งรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนในชั้นคลินิกของ คณะแพทยศาสตร์ จัดขึ้นเองในแต่ละสถาบัน) และตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์อีก 3 สถาบันดังกล่าว จัดการสอบ ประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 สำหรับนิสิตแพทย์ชั้นปรีคลินิก โดยการสอบขั้นตอนที่ 1 เป็นการวัดความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน ซึ่งนิสิตต้องเข้าสอบเมื่อเรียนจบชั้นปีที่ 3 แล้ว

กระบวนการจัดทำข้อสอบประเมินความรู้นี้ เริ่มจากแต่ละสถาบันมีอาจารย์แพทย์ซึ่งเป็นตัวแทน 1 ท่าน เข้าร่วมประชุมพิจารณาสร้างตารางการจำแนกการออกข้อสอบ หลังจากนั้นแต่ละสถาบันจะกลับไปออกข้อสอบโดยใช้ตารางการจำแนกเนื้อหาและพหดีกรุณเดียวกัน สุดท้ายจะมีการนัดประชุมกันอีกครั้งเพื่อทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพดีที่จะใช้ในการสอบ โดยทั้ง 4 สถาบันจะใช้ข้อสอบเดียวกันและจัดการสอบที่สถาบันตนเองในวันและเวลาเดียวกัน ซึ่งการสอบ

ประเมณความรู้ ขั้นตอนที่ 1 จะจัดขึ้นในภาคเรียนที่ 2 ของแต่ละปีการศึกษา ในช่วงต้นเดือนมีนาคม (ก่อนที่จะเข้าสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ประมาณ 1 สัปดาห์) ที่ผ่านมานิสิตคณบดีแพทยศาสตร์เข้าสอบประเมณความรู้ 2 รุ่น คือในปีการศึกษา 2548 และ 2549 โดยมีผู้สอบผ่านในการสอบครั้งแรกร้อยละ 87.93 และ 87.06 ตามลำดับ

จากข้อเสนอแนะสำหรับการประชุมแพทยศาสตร์ศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 7 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการผลิตบัณฑิตแพทย์ โดยคณะกรรมการ ได้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางดำเนินการ การประกันคุณภาพการศึกษาแพทยศาสตร์บัณฑิต คือ ให้มีการประเมินคุณภาพบัณฑิตจากทุกสถาบันก่อนได้รับใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการกลาง โดยตั้งคณะกรรมการกลางจากตัวแทนทุกสถาบันพิจารณาแนวทางและวิธีการในการประเมินคุณภาพบัณฑิต และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของบัณฑิต

ในปี พ.ศ. 2548 แพทยสภาได้ออกข้อบังคับว่าด้วยหลักเกณฑ์การประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม กำหนดให้ผู้ที่ศึกษาหลักสูตรแพทยศาสตร์บัณฑิต ต้องได้รับการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งประกอบด้วย การสอบสามขั้นตอน แต่ละขั้นตอนมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสอบเพื่อประเมินความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน
2. ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสอบเพื่อประเมินความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก
3. ขั้นตอนที่ 3 เป็นการสอบเพื่อประเมินทักษะและหัดถกทางคลินิก

โดยสาระของการสอบจะอิงตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมแพทยสภา ฉบับ พ.ศ. 2545

ในปัจจุบัน คณบดีแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจว มีนิสิตที่เข้ารับการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 จำนวน 2 รุ่น คือ นิสิตที่เข้าสอบในปีการศึกษา 2548 และปีการศึกษา 2549 ซึ่งนิสิตสามารถสอบผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 79.3 และ 62.6 โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนสอบ เป็น 61.14 และ 56.08 ตามลำดับ

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา คณบดีแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจว ได้จัดการสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 (Progress Test Examination Part I) เพื่อวัดความก้าวหน้าในการเรียนของนิสิตตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1 – 3 และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 และการสอบประเมณความรู้ ขั้นตอนที่ 1 (Comprehensive Examination Part I)

การสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2547 มีนิสิตรุ่น 1 (นิสิตที่เข้าสอบประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2548) ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 เข้าสอบจำนวน 112 คน และมีนิสิตรุ่น 2 (นิสิตที่เข้าสอบประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2549) ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 เข้าสอบจำนวน 86 คน การสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 มีนิสิตรุ่น 1 ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 เข้าสอบจำนวน 108 คน และมีนิสิตรุ่น 2 ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 เข้าสอบจำนวน 81 คน และการสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2549 มีเฉพาะนิสิตรุ่น 2 ซึ่งขณะนั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 เข้าสอบจำนวน 165 คน ข้อสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบหลายตัวเลือก (Multiple Choice Question) จำนวน 300 ข้อ (สำหรับปีการศึกษา 2547 มีข้อสอบ 290 ข้อ) โดยใช้ตารางจำแนกการออกข้อสอบ (Table of Specification) เดียวกัน กับการสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 และการสอบเพื่อประเมินความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 และพยายามให้คล้ายคลึงกับข้อสอบในการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 มาที่สุด แต่จากการวิเคราะห์ข้อสอบพบว่าข้อสอบในปีการศึกษา 2547 – 2549 นั้น ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบที่ทดสอบความรู้ในระดับความจำ (Recall) มากกว่าการนำไปใช้ (Application)

การสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 จะจัดสอบในภาคเรียนที่สองของแต่ละปีการศึกษา (สัปดาห์ที่สองของเดือนมกราคม) ภายหลังจากการสอบประมาณ 1 – 2 สัปดาห์ จะมีการรายงานผลการสอบโดยละเอียดจำแนกตามสาระของเนื้หาการสอบ ของนิสิตแต่ละคน เพื่อให้นิสิตนำผลการสอบไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนาระบบการเรียนและเติมเต็มในส่วนของความรู้ที่ยังขาดไป และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการสอบประมาณรู้ ขั้นตอนที่ 1 และการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1

เมื่อพิจารณาผลการสอบประมาณรู้ ขั้นตอนที่ 1 พ布ว่าร้อยละของผู้สอบผ่านในการสอบครั้งแรกใกล้เคียงกันมา แต่เมื่อพิจารณาผลการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ของนิสิตแพทย์ พ布ว่าร้อยละของผู้ที่สอบผ่านในปีการศึกษา 2548 และ 2549 ไม่ใกล้เคียงกัน และจากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบของนิสิตทั้งสองกลุ่ม พ布ว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 จึงทำให้เป็นที่น่าสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดย

สิ่งที่นำมาพิจารณาคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 และผล การสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 โดยพิจารณาตามประเภทการเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ด้วย เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อม ให้แก่นิสิตสำหรับการสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 และการสอบเพื่อประเมินความรู้ ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาความล้มเหลวระหว่าง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ผลการสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 กับผลการสอบ เพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ของนิสิตคณะ แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าคะแนนการสอบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการสอบ วัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ผลการสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 กับผลการสอบเพื่อประเมิน ความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และมีสัมพันธ์กันในระดับใด เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และการเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตคณะ แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในปีการศึกษาต่อไปให้สามารถสอบผ่านเกณฑ์ในการสอบ ประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 และการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพ เวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ในสัดส่วนที่สูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้กระทำโดยเก็บข้อมูลของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เข้าสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ในปี การศึกษา 2548 - 2549 จำนวน 286 คน ซึ่งข้อมูลประกอบด้วย คะแนนสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ที่นิสิตเข้าสอบปีการศึกษา 2547 – 2549 คะแนนสอบประเมินความรู้ ขั้นตอนที่ 1 ที่นิสิตเข้าสอบปีการศึกษา 2548 - 2549 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ยสะสม 5 ภาคเรียน / 3 ภาคเรียนสำหรับนิสิตรับเข้าแบบจบปริญญาตรี) คะแนนของสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถ

ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 และประเภทการเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร โดยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรต้นที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. คะแนนสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2547 – 2549
2. คะแนนสอบประมวลความรู้ ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 - 2549
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 (เกรดเฉลี่ยสะสม 5/3 ภาคเรียน)
4. ประเภทการเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร

ตัวแปรตาม

ตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย คือ คะแนนของการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ในปีการศึกษา 2548 - 2549

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสอบวัดความก้าวหน้า ขั้นตอนที่ 1 (Progress Test Examination Part I)

หมายถึง การสอบที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร จัดขึ้นสำหรับนิสิตแพทย์ ขั้นปีที่ 1 – 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐาน และเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นิสิตก่อนการสอบประมวลความรู้ ขั้นตอนที่ 1 (Comprehensive Examination Part I) และการสอบเพื่อประเมินความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 (The Medical Licensing Examination Step I) เพื่อที่นิสิตจะได้นำผลสอบมาใช้ในการรับปุ่งพฤติกรรมการเรียนและเติมเต็มในส่วนของความรู้ที่ยังขาดไป โดยคณะแพทยศาสตร์ได้จัดให้มีการสอบในสัปดาห์ที่สองของเดือนมกราคม ในทุกปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา

2. การสอบประมวลความรู้ ขั้นตอนที่ 1 (Comprehensive Examination Part I)

หมายถึง การสอบที่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับการสอบ ขั้นตอนที่ 1 จัดขึ้นเพื่อวัดความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานของนิสิตแพทย์ ขั้นปีที่ 3 โดยทั้งสี่สถาบันใช้ข้อสอบร่วมกัน และจัดให้มีการสอบในสัปดาห์แรกของเดือนมีนาคม ในทุกปีการศึกษา (ก่อนการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 ประมาณ 1 สัปดาห์) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา

3. ประเภทการเข้าศึกษา หมายถึง ประเภทของการเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภทคือ

3.1 ประเภทโควตาภาคเหนือตอนล่าง หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยผ่านการสอบคัดเลือก ในลักษณะจัดสรรจำนวนให้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่อยู่ในเขตส่งเสริมของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัดคือ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และพะเยา

3.2 ประเภทโควตาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยการสอบคัดเลือกผ่านทางคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.3 ประเภทรับตรงพิเศษ (Direct Admission) หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยผ่านการสอบคัดเลือกจากส่วนกลางทั่วประเทศ

3.4 ประเภทรับเข้าแบบจบปริญญาตรี หมายถึง ผู้ที่เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยผ่านการสอบคัดเลือก โดยมีคุณสมบัติหลักคือ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางด้านวิทยาศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการสาธารณสุขอย่างน้อย 2 ปี เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และมีอายุไม่เกิน 30 ปีบริบูรณ์ จนถึงวันสมัคร และตลอดหลักสูตรใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5 ปี

4. ผลลัมภุทธิทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาคเรียนก่อนเข้าสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ขั้นตอนที่ 1 นั่นคือเกรดเฉลี่ยสะสม 5 ภาคเรียน สำหรับนิสิตประเภทโควตาภาคเหนือตอนล่าง โควตาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และรับตรงพิเศษ สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาประเภทรับเข้าแบบจบปริญญาตรี จะใช้เกรดเฉลี่ยสะสมที่ศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ 3 ภาคเรียน เนื่องจากนิสิตเริ่มเข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ในชั้นปีที่ 2 (เทียบโอนหน่วยกิตในชั้นปีที่ 1) ซึ่งตลอดหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 5 ปี